

A Fővárosi Ítéltábla dr. Hegedűs D. Andrea pártfogó ügyvéd (címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Legfőbb Ügyészség Jogi Képviselési Önálló Osztály dr. Timár Anikó legfőbb ügyészégi tanácsos által képviselt Legfőbb Ügyészség (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. január 19. napján meghozott 122.P.23.729/2016/54. számú ítélete ellen a felperes részéről 55. és 59. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

A le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket és a pártfogó ügyvéd másodfokú költségét teljes egészében a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a felperes és ..., mint különélő szülők ... utónevű gyermekük közös felügyeleti jogával rendelkeznek. A felperesnek, mint különélő szülőnek a kapcsolattartását a ... bíróság egyezséget jóváhagyó végzése szabályozta. A kapcsolattartások során történtek miatt azonban a felperes és ... között számos konfliktus alakult ki, amelyek miatt a felperessel szemben több eljárás is indult. Ezek zömmel abból adódtak, hogy - az eljárásokban hivatkozottak szerint - a felperes lakásán kötelezően megvalósuló kapcsolattartások során a felperes szexuálisan közeledett ...hoz, aki ez ellen tiltakozott, másrészt a gyermek nem szívesen tartózkodott a felperes lakásában, mert ott különféle egzotikus állatok is voltak, amelyektől félt.

A ...i Rendőr-főkapitányság ... Rendőrkapitánysága 2015. március 17-én kiskorú veszélyeztetése büntetnének megalapozott gyanúja miatt rendelt el nyomozást. A nyomozás elrendelésére ... bejelentése alapján került sor, aki szerint a felperes a lakásán megvalósuló kapcsolattartások során olyan magatartást tanúsít ...val szemben, ami számos esetben a kiskorú tiltakozását váltotta ki. A gyerek nem szívesen van az apjával, mert nem törődik vele, több esetben hiányos öltözköztetésben mutatkozott előtte. A lakásban a felperes rengeteg egzotikus állatot (kígyók, pókok stb.) tart, amelyektől a gyermek fél, a lakás sem kellően tiszta, rendezett. A bejelentésben foglaltakat ... a 2015. március 3-án tett tanúvallomásában is megerősítette. A nyomozó hatóság 2015. április 7-én tanúként hallgatta ki a kiskorú gyermek édesanyját is, aki a bejelentővel egyező vallomást tett. A

nyomozó hatóság kirendelésére a ... Kft. 2015. augusztus 19-én készített igazságügyi pszichológus szakértői véleményt, amely szerint a felperes viselkedése kismértékben veszélyezteti a gyermek értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését. A nyomozó hatóság 2015. szeptember 24-én a felperest gyanúsítottként hallgatta ki. A felperes a gyanúsítás ellen panasszal élt. A ... Ügyészség a 2015. december 10-én kelt határozatával a panaszt elutasította. A gyanúsítás tényállását részben megváltoztatta. A ... Főügyészség a 2016. január 14-én kelt határozatával a kerületi ügyészség határozatát hivatalból hatályon kívül helyezte és megállapította, hogy a felperes gyanúsított jogállása megszűnt. Álláspontja szerint a kiskorú veszélyeztetése büntettének gyanúja miatt a nyomozás elrendelésére megalapozottan került sor. Ugyanakkor a nyomozás során beszerzett bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a felperes gyanúsított kihallgatására a megalapozott gyanút alátámasztó valamennyi bizonyíték beszerzése előtt, a tényállás felderítése és a megalapozott gyanút alátámasztó vagy azt kizáró bizonyítékok beszerzése érdekében, további nyomozási cselekményeket kellett volna foganatosítani. ... a 2016. március 9-én kelt tanúvallomásában előadta, hogy a kapcsolattartással már nincsen gond. A ... Ügyészség 2016. május 3-án kelt átiratában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 17. § (2) bekezdés a) pontja alapján jelzéssel élt a ... Gyámügyi Osztálya felé, amelyben közölte, hogy kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt a ... Rendőrkapitánysága nyomozást folytat. A jelzésben foglaltak szerint a felperes az elmúlt hónapokban a ...val közös kiskorú gyermekét annak ellenére kényszeríti arra, hogy látogassa, hogy a gyermek ezt nem akarja, az apa társasága belőle erős ellenérzéseket vált ki. Ezen túlmenően az apa rendszeresen mutatkozik a kiskorú leány előtt erősen hiányos öltözkében vagy ruha nélkül, ami a kislányt frusztrálja, valamint a kapcsolattartás helyszínéül szolgáló lakásban a felperes különféle állatokat tart, melyek a gyermekben félelmet keltenek. A fenti magatartásaival a felperes veszélyezteti a gyermek érzelmi és értelmi fejlődését. A közölt tényállás alapján a nyomozó hatóság a Btk. 208. § (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt folytat nyomozást, a gyanúsítható személy a felperes. A ... Rendőrkapitánysága 2016. június 7-én kelt határozatában a nyomozás megszüntetéséről döntött. A határozat szerint a felperes lakása, amely a kapcsolattartás helyéül szolgál, túlszűfolt, piszkos, ott különböző állatokat tart, amelyek azonban a kapcsolattartás idején elzárva vannak. A gyermek nem foglalkozik az állatokkal, néhánytól azonban tart. A határozathozatal idején a szülők a kapcsolattartási ügyeket rendezték. A gyermek nem alszik a felperes lakásában. Mindezek alapján csekély súlyú mulasztás állapítható meg a felperes részéről, amely azonban bűncselekmény vonatkozásában a törvény által megkövetelt tényállási elemeket nem támasztja alá.

Az ügyészségi jelzés alapján a ... Kormányhivatala ... Hivatal, mint gyámhatóság 2016. július 18-án kelt végzésével megállapította, hogy védelembevételi eljárás indult ... ügyében. A gyámhatóság felvette a kapcsolatot a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálattal. A családsegítő beszámolója szerint régebben sok konfliktus volt a szülők között, amit sikerült rendezni. A gyermek a családsegítő véleménye szerint egészséges, kiegyensúlyozott körülmények között él, veszélyeztető körülmény nem áll fenn, ezért a gyermek védelembe vétele nem indokolt. A családgondozási folyamat 2016. június 29-én eredményesség miatt lezárt. Mindezek alapján a gyámhatóság 2016. szeptember 23-án kelt és november 4-én jogerőre emelkedett végzésével a védelembevételi eljárást megszüntette.

A ... Rendőrkapitánysága ... 2015. április 19-én tett feljelentése alapján szexuális kényszerítés büntettének megalapozott gyanúja miatt folytatott nyomozást. A felperest 2015. április 19-én a nyomozóhatóság őrizetbe vette, április 21-én - miután a ... Ügyészség az előzetes letartóztatására nem tett indítványt - az őrizetbevétel megszüntetéséről határozott. A felperes gyanúsított kihallgatására került sor 2015. április 20-án. A Rendőrkapitányság vezetője 2015. május 12-én bejelentette, hogy az általa vezetett nyomozó hatóság tekintetében az ügy elfogulatlan megítélése

nem biztosítható, ezért kérte az eljárás lefolytatására más nyomozó hatóság kijelölését. A ... Ügyészség a nyomozás határidejének meghosszabbításáról 2015. április 23-án és június 19-én kelt határozataiban rendelkezett. A ... Bíróság 2015. május 26-án a felperessel szemben 2015. július 24-ig távoltartást rendelt el, mely végzést a ... Törvényszék 2015. június 18-án kelt végzésével helybenhagyott. A ... Rendőrkapitánysága a 2015. október 5-én kelt határozatával a nyomozást megszüntette, mert a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

A ... Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályán ... 2015. április 21-én feljelentést tett, miszerint a felperes ezen a napon - a szexuális kényszerítés miatti eljárásban történt őrizetbevétel megszüntetését követően - 2 sms-t küldött a részére. Hivatkozott arra, hogy tartani lehet attól, hogy a felperes folytatni fogja a zaklatást és fél hazamenni. Hivatkozott arra is, hogy a felperessel szemben 2015. április 19-én feljelentést tett, mert bántalmazta és meg akarta erőszakolni. A nyomozó hatóság .../2011.bü. szám alatt zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt nyomozást rendelt el, és a felperest 2016. február 25-én gyanúsítottként hallgatta ki. A gyanúsítással szemben a felperes panasszal élt. A ... Ügyészség 2016. március 18-án a panaszt elutasította. Azt állapította meg, hogy a gyanúsított cselekménye bizonyítottság esetén zaklatás vétségének megállapítására alkalmas. A ...i Főügyészség 2016. szeptember 9-én kelt határozatával az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezte és megállapította a felperes gyanúsított jogállásának megszűnését. Álláspontja szerint a nyomozás adatai alapján az következtethető, hogy a feljelentő 2015. április 21-i feljelentése joghatályos magánindítvány. A nyomozó hatóság 2015. augusztus 25-én tanúként hallgatta ki ...t, aki a feljelentésen túlmenően előadta, hogy 2015. április 21-e óta a felperes rendszeresen zaklatta, napi szinten küldött neki üzeneteket. Figyelemmel arra, hogy a 2015. április 21-én előterjesztett magánindítvány akkor még jövőbeli cselekményekre nem vonatkozhatott, a nyomozó hatóságnak a sértettet 2015. augusztus 25-én is nyilatkoztatni kellett volna arról, hogy kíván-e magánindítványt előterjeszteni. Mivel a nyomozó hatóság ezt elmulasztotta, ezért idő előtt hallgatta ki gyanúsítottként a felperest, erre figyelemmel a gyanúsított jogállása megszűnt. A ... Rendőrkapitánysága 2015. október 11-én a nyomozás megszüntetéséről határozott.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes a vele szemben zaklatás, kiskorú veszélyeztetése, valamint a szexuális kényszerítése miatt folytatott nyomozás során tett intézkedéseivel, továbbá a Gyámhivatalhoz intézett szignalizációja során a személyiségi jogait megsértette. A tisztességes eljáráshoz, és a hatékony jogorvoslathoz való alapjogok megsértésén keresztül megsértette az emberi méltósághoz való személyiségi jogát azzal, hogy a zaklatás miatt indult büntetőügyben a megalapozott panaszt elutasítva magánindítvány hiányában nyomoztatta a rendőrséget, emiatt hét hónapig állt alaptalanul a büntetőeljárás hatálya alatt.

A kiskorú veszélyeztetése miatt indult büntetőügyben törvénysértő gyanúsítást közölt, és elvonta a rendes jogorvoslati lehetőséget emiatt 35 napig alaptalanul állt büntetőeljárás hatálya alatt.

A szexuális kényszerítés miatt indult büntetőügyben annak ellenére, hogy tudomással bírt a kizárási okról, utasította a nyomozó hatóságot eljárásra, ezzel megzavarta korábbi élethelyzetét, életvitelét és korlátozta cselekvési lehetőségeit, megalázó rabosításnak tette ki.

A ... Ügyészségnek a Gyámhivatal felé történt szignalizációja kapcsán annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez és becsület védelméhez fűződő jogait, emberi- és apai méltóságát azzal, hogy a jelzésben valótlanul állította a felperesről, hogy a kiskorú gyermeke veszélyeztetettségének büntetőügyben gyanúsítható. Azt a való tény, hogy családi konfliktusok voltak, abban a hamis színben tüntette fel, hogy a 2015. augusztus hónapban rendeződött konfliktus 2016 májusában még tart. Mindezek alapján az alperes az általa készített hamis közokiratot megküldte a gyámhivatalnak, ugyanakkor a nyomozás megszűnését elhallgatta, ezzel megsértette a magán- és családi élet, a magánlakás és az otthon védelméhez fűződő jogait, valamint emberi méltóságát is.

Indokolatlan gyámhivatali védelembevételi eljárást váltott ki, amivel együtt járt a személyiségi jogainak korlátozása, mert be kellett engedni a környezettanulmány készítőket, beadványok írására, gyámhivatali tárgyalásokon való részvételre volt köteles. Kérte annak megállapítását is, hogy az alperes megsértette a magántitok és a személyes adatok védelméhez, illetve információs önrendelkezéshez fűződő személyiségi jogait azzal, hogy alapos indok és törvényes cél nélkül megismertette a gyámhivatallal a magántitoknak és különleges személyes adatnak minősülő információkat.

Kérte, hogy a bíróság az alperest a további jogsértéstől tiltsa el, kötelezze elégtételadásra oly módon, hogy magánlevélben fejezze ki sajnálkozását a megállapított jogsértés miatt, és az ítélet rendelkező részét küldje meg a ... Gyámhivatalnak, továbbá a ... Családsegítő Szolgálatnak, továbbá fejezze ki sajnálkozását is. Kérte az alperes kötelezését 300.000 forint sérelemdíj megfizetésére is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. A jelzéssel kapcsolatosan azt hangsúlyozta, hogy az ügyészséget a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 63/A. § (2) bekezdése alapján szignalizációs kötelezettség terheli. Az ügyészt, mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagját közvetlenül a Gyvt. 17. §-a, közvetetten a Be. 63/A. § (2) bekezdése jogosítja fel a gyermek mindenek felett álló érdekében szükséges intézkedés megtételére. Bár a Gyvt. 17. § (2) bekezdés a) pontja szerinti jelzés címzettje a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a jogszabály nem tiltja, hogy közvetlenül a gyámhivatalt tájékoztassák, ami a Gyer. 84. § (1) bekezdéséből is levezethető. A felperes állításával ellentétben a gyermekvédelmi jelzés kiadásakor a nyomozás még folyamatban volt, az csak 2016. június 7. napján fejeződött be. A jelzés az ügyben történt gyanúsításra vonatkozó adatokat nem tartalmazott. Ugyanakkor a kiskorú személyes adatain kívül gyanúsítható személy megjelöléssel illette a felperest, személyes adatai közül a születési helyére, idejére, anyja nevére és a lakcímére vonatkozó adatokat továbbította. Az átirat a tényállást érintően pontatlanul, míg a felperes eljárásbeli jogállását illetően félreérthetően fogalmazott, ezek a hibák azonban a gyermekvédelmi jelzés kiadása iránt tett ügyészi intézkedést nem teszik törvénysértővé.

Álláspontja szerint az alperes a felperessel szemben folytatott büntetőeljárásokban jogszerűen járt el. Hivatkozott arra, hogy csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg a jogalkalmazó szerv kárfelelősségét. E körben eseti döntésekre hivatkozott. Álláspontja szerint nem történt törvénysértés, mert a zaklatás miatt indult ügyben a felettes ügyészség a kerületi ügyészség határozatának hatályon kívül helyezésével, a panaszt elutasító határozat megalapozatlanságát kiküszöbölte. A felperes joghátrányt nem szenvedett. A ...i Főügyészség a felperes panaszának helyt adó határozatával a felperes büntetőeljárással kapcsolatos panaszát orvosolta. Ebből pedig okszerűen következik, hogy magánjogi eszközök alkalmazása ezzel kapcsolatosan nem lehetséges. A szexuális kényszerítés miatt indult büntető eljárás során az alperes terhére mulasztásként nem róható olyan eljárási szabálysértés, amely a nyomozó hatóság ügykörében merült fel. Az ügyészség a felperes által bejelentett panasz elbírálása kapcsán értesült a kizárás iránti indítvány elbírálatlanságáról. Ugyanakkor a felperes megalapozottan állt büntetőeljárás hatálya alatt, mivel a gyanúsítottkénti felelősségre vonása még a kizárás iránti kérelem benyújtása előtt, 2015. április 19-én megtörtént. Hivatkozott arra is, hogy nem állapítható meg, hogy a ... Ügyészség a felperes ügyeiben a szakmai szabályokat megsértve, szándékosan, jogszabálysértően járt volna el.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét kisebb részben megalapozottnak találta, és megállapította, hogy az alperes a 2016. május 3-án kelt .../2015/5-I. számú jelzésben tett azzal a kijelentésével, hogy a felperes „az elmúlt hónapokban a ...val közös kiskorú gyermekét, ...t annak ellenére kényszeríti arra, hogy őt látogassa, hogy a gyermek ezt nem akarja,” „rendszeresen mutatkozik a kislány előtt ... ruha nélkül,” „valamint a kapcsolattartás színhelyéül szolgáló szám alatti lakásban különféle állatokat tart, melyek a gyermekben félelmet keltenek,” megsértette a felperes

jóhírnévhez való személyiségi jogait. Megállapította azt is, hogy az alperes a 2016. május 3-án kell .../2015/5-I. számú jelzésben a ... Gyámügyi Osztállyal a kiskorú veszélyeztetettségének büntette miatt, a ... Rendőrkapitányságon .../2015.bü. számon folyamatban volt büntetőeljárásban a felperesre vonatkozóan rendelkezésre álló adatok közlésével megsértette a felperes magánitok és személyes adatok védelméhez, illetve információs önrendelkezéshez való személyiségi jogait. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a megállapított jogsértés miatt a felperes felé magánlevélben fejezze ki a sajnálkozását, valamint a ... Gyámügyi Osztálya közölje ennek az ítéletnek a rendelkező részét. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította és megállapította, hogy a 36.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Megállapította, hogy a jogsértések állított időpontja miatt a jelen ügyben a 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni. Ismertette a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdését, a 2:51. § (1) a), b) és c) pontjait a 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdését.

Mindenekelőtt azt rögzítette, hogy a felperes a jelen perben nem ügyészségi jogkörben okozott kár, hanem az alperesi ügyészi szerv által megvalósított személyiségi jogsértés miatt terjesztette elő keresetét. Erre tekintettel azt kellett vizsgálni, hogy az alperes vétett-e jogalkalmazási hibát és az a jogsértés hatással volt-e a felperes személyiségi jogaira. Osztotta az alperesnek azt az álláspontját, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog esetén olyan eljárási alapszóról van szó, amelyek nem minősülnek egyben személyiségi jognak is, mivel a védendő érték nem közvetlenül az emberi személyiségből fakad. A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése csak kapcsolódó jellegű - a személyiségi jogokat is sértő - tényállás megvalósulása esetén jár együtt személyiségi jogok sérelmével is.

Rögzítette, hogy a felperes a büntetőeljárásokkal kapcsolatosan lényegében minden esetben azt sérelmezte, hogy alaptalanul állt az eljárás hatálya alatt. A régi Be. 165. §, 176. §, valamint a 11/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítás 40. § (2) alapján azt rögzítette, hogy az ügyészség a nyomozás meghosszabbításáról a nyomozó hatóság előterjesztésére dönthet, de ahhoz nincs szükség valamennyi nyomozati iratra. Álláspontja szerint a szexuális kényszerítés büntettének megalapozott gyanúja miatt indult eljárásban a kizárási indítványtól függetlenül le kellett folytatni a büntetőeljárást. Azt alappal nem lehet feltételezni, hogy egy másik nyomozó hatóság rövidebb időn belül tudta volna lezárni a nyomozást, ezért a kizárási ok észlelésének esetleges elmulasztása nem eredményezte, hogy a felperes indokolatlanul hosszú ideig állt volna büntetőeljárás hatálya alatt.

A zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt indult eljárással összefüggésben azt rögzítette, hogy annak során elválnak egymástól a feljelentő 2015. április 21-én tett feljelentésében nevesített és azt követően megvalósult cselekményei. Mivel a ... Főügyészség megállapítása szerint a feljelentő 2015. április 21-én kelt feljelentése egyben magánindítványnak is értékelhető volt, ezért az a körülmény, hogy a feljelentés után a felperes részéről kezdeményezett telefonhívások stb. tekintetében a feljelentő nem kérte a felperes bűnösségének megállapítását, nem jelenti egyúttal azt is, hogy a büntetőeljárás magánindítvány nélkül indult volna.

A kiskorú veszélyeztetése büntettének megalapozott gyanúja miatt indult eljárással összefüggésben úgy ítélte meg, hogy önmagában az a körülmény, hogy az ügyész arra a következtetésre jutott, hogy a gyanúsítás eltérő, de a nyomozás során beszerzett adatok alapján rendelkezésre álló tények alapján megalapozott, nem jelenti a jogorvoslati jog elvonását, hanem a felülbírálati jog terjedelmének megsértése nélkül, mérlegeléssel hozott állásfoglalásnak tekintendő, ami ezáltal nem jogsértő.

Összességében azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem állapítható meg, hogy az alperes

ügyészi szervének bármely magatartása vagy mulasztása miatt a felperes az általa előadott okból megalapozatlanul állt büntetőeljárás hatálya alatt. Egyetértett az alperessel abban, hogy a felperes által csatolt határozatokból a felperessel szemben tendenciózusan és a személye ellen vagy rá való tekintettel célzatosan megvalósított jogsértések elkövetése nem állapítható meg.

Az alperesnek a gyámhivatal felé tett jelzésével kapcsolatos kereseti kérelemmel összefüggésben az elsőfokú bíróság ismertette a Gyvt. 17. § (1) bekezdés e) pontját, (2) bekezdésének a) és b) pontját, a 68/D. § (1) bekezdését, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (Gyer.) 84. § (1) bekezdését. Azt állapította meg, hogy a ... Ügyészség 2016. május 3-án a Gyvt. 17. § (2) bekezdés a) pontja szerinti jelzés közölt. Nem osztotta azt az alperesi érvelést, hogy a Gyer. 84. § (1) bekezdése alapján bármilyen jelzés esetén meg kell indítani a védelembevételi eljárást, ezért nincs jelentősége annak, hogy a Gyvt. 17. § (2) bekezdés a) pontja alapján fordult az ügyészség a gyámhivatalhoz. Azt állapította meg, hogy a hivatkozott jogszabályok külön nevesítik a gyermekjóléti szolgálat felé történő jelzést és a hatósági eljárást, jelen esetben a védelembevételi eljárás kezdeményezését. Megállapította, hogy a jelzésben a felperesről közölt és általa sérelmezett információk az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) 3. § 2. pontjában nevesített személyes adatai voltak, amelyek a 3. § 4. pontja alapján bünyügyi személyes adatoknak is minősülnek, amelyek egyben a felperes magántitkát is képezik. Az ügyészség az Info tv. 3. § 10. pontja alapján adatkezelést végzett, amely azonban az Info tv. 6. §-a alapján nem indokolható. A bünyügyi személyes adatok körében az is megállapítható, hogy ezeknek az adatoknak a gyámhivatallal jogszabályi felhatalmazás nélkül való közlése a magántitok megsértését is megvalósítja.

Megállapította azonban az elsőfokú bíróság azt is, hogy a védelembevételi eljárás megindítása a gyámhivatal saját hatáskörében hozott döntése volt, mert kétséget kizáróan az ügyészségi jelzésnek téves címezettje volt, így nem volt feltétlenül intézkedési kötelezettsége. Mindez azt jelenti, hogy a védelembevételi eljárás megindításával összefüggésben az alperes felelősséggel nem tartozik.

A jóhírnév megsértésével kapcsolatos kereseti kérelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság ismertette a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdését. Azt vizsgálta, ezért hogy a felperes által sérelmezett kijelentések tényállitásnak vagy véleménynek minősülnek-e. Ismertette e körben a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalását is, az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.), a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatait. Mindezekből arra a megállapításra jutott, hogy valamely hatóság előtti eljárás kezdeményezése önmagában személyiségvédelmi per megindítására nem ad alapot, a jelzés megfogalmazásakor a kerületi ügyészség, mint jogalkalmazó szerv tényállást állapított meg. Az abban tett kijelentések közül, amelyek szerint a felperes a gyermeket látogatásra kényszeríti, előtte rendszeresen ruha nélkül mutatkozik, benne félelmet keltő állatokat tart, olyan tényállítások, amelyek valóságtartalma kétséget kizáróan bizonyítható. A rendelkezésre álló adatok alapján a jelzésben megfogalmazott veszélyeztető magatartást a felperes a jelzés megtételekor és azt megelőzően már hosszú ideje nem tanúsította, így ezek a tényállítások valótlank, egyben jóhírnév sértőek is, mivel alkalmasak arra, hogy a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolják. Mindezek alapján azok a felperes jóhírnevét sértik, ezért becsületsértőnek, apai és emberi méltóságot sértőnek nem tekinthetőek. Nem tartotta alaposnak a keresetet a családi konfliktusok korábbi fennállására vonatkozóan, illetve a körben sem, hogy az alperes a jelzés megtételekor elhallgatta a nyomozás megszüntetésének tényét. Az a közlemény, hogy az ügyészség álláspontja szerint a felperes gyanúsítható a bűncselekmény elkövetésével mindössze az alperes álláspontjának, vélekedésének, azaz véleménynyilvánításának tekinthető, ami kifejezőmódjában nem volt indokolatlanul megalázó, bántó, ezért e körben is elutasította a keresetet.

Az elégtételadás körében előterjesztett kereset tekintetében nem osztotta az alperesi álláspontot arra vonatkozóan, miszerint megbánásra nem kötelezhető. Ugyanakkor mellőzte arra való kötelezését, hogy az ítéletet küldje meg a ... Hivatala Gyámügyi Osztályának és a Családsegítő Szolgálatnak tekintettel arra, hogy nem volt szükségzerű a jelzés alapján a felperes adatainak ezen szervekkel való közlése, így az alperesnek ezzel kapcsolatos esetleges jogsértés nem tudható be. Mellőzte az alperes sajnálkozásra való kötelezettségét amiatt, hogy munkára készítette a gyámhivatalokat, hiszen ez az objektív szankció alkalmazási körén kívül eső, és nem is a felperes által állított jogsértésre tartozó körülmény. Ugyancsak elutasította a további jogsértéstől való eltiltásra vonatkozó keresetet, mert megállapítása szerint jelenleg nem áll fenn a jogsértés elkövetésének jövőbeni lehetősége.

A sérelemdíj körében azt rögzítette, hogy önmagában egy jogsértés elkövetése nem feltétlenül jelenti tényleges hátrány okozását. Eseti döntésre, továbbá az új Ptk. Tanácsadó Testülete véleményét osztva azt fejtette ki, hogy a felperes a jogsértésnek rá és környezetére gyakorolt hatása körében tett tényállításai alapján nem állapítható meg, hogy őt az alperes részéről a bíróság által megállapított jogsértésekkel összefüggésben bármilyen sérelem érte volna. Megítélése szerint a felperes személyiségi jogainak sérelme egyúttal a személyére nem járt hátrányos következménnyel, ezért sérelemdíj iránti igénye megalapozatlan.

A felek pernyertességének-pervesztességének arányát 70-30%-ban állapította meg azzal azonban, hogy a perköltségről döntenie nem kellett, a le nem rótt illetéket pedig az állam viseli.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg és az alperesi szignalizáció körében, a zaklatással és a kiskorú veszélyeztetésével összefüggő eljárásokkal kapcsolatos keresetének teljes körűen adjon helyt. Az eltiltásra vonatkozó kérelmét nem tartotta fenn, és a szexuális kényszerítés miatt indult büntetőüggyel kapcsolatos elsőfokú döntés miatt sem fellebbezett.

Elsődlegesen a sérelemdíj körében fejtette ki álláspontját, ami szerint annak összecszerúsége a bírói gyakorlat szerint is a minimum felé közelít, pusztán az elsőfokú bíróság által megállapított két jogsértés miatt is. Hivatkozott arra, hogy a köztudomású tényként figyelembe vehető hátrányokon túlmenően nem terjesztett elő igényt, ezért további bizonyításra nem köteles. Hivatkozott arra is, hogy a jóhírnév sérelme körében, amennyiben valakit bűncselekmény elkövetésével vádolnak alaptalanul, mely közlés miatt még eljárás is indul, ami köztudomásúan és egyértelműen olyan magatartás, ami nem vagyoni hátrányt okoz. A perbeli esetben ezen túlmenően a családi életet, szülői alkalmasságot érintette a valótlan állítás. Utalt a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 1/2013. (VI. 17.) állásfoglalásában kifejtettekre. Az adatvédelmi jogsértés tekintetében eseti döntésre hivatkozott.

Észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szexuális kényszerítés miatt indult eljárással összefüggésben tévesen és hiányosan állapította meg, mert az ... rendőrkapitányság 2015. május 12-ét követően törvényi tilalom ellenére járt el az ügyben, a nyomozás határideje ténylegesen 2015. szeptember 19-én lejárt. Mivel a nyomozás 2015. október 5-én megszűnt, annak meghosszabbítására 2015. november 23-án nem kerülhetett sor. Ettől függetlenül azonban ezen üggyel összefüggő, a keresetet elutasító ítéleti rendelkezést tudomásul vette.

A zaklatás miatt indult büntetőeljárással összefüggésben azonban arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság téves következtetésre jutott, amikor a 2015. április 21-én kelt feljelentést joghatályos magánindítványnak tekintette. Hivatkozott e körben a ...i Főügyészség határozatára, amely a panaszát elutasító kerületi ügyészségi határozatot hatályon kívül helyezte. Emiatt a meggyanúsítása nem volt jogszerű, csak a nyomozás elrendelésére kerülhetett sor jogszerűen, amiből viszont az is

következik, hogy hónapokon keresztül állt megalapozatlanul büntetőeljárás hatálya alatt. Az ebből adódó nem vagyoni sérelem körében eseti döntésekre utalt.

Hivatkozott e körben arra is, hogy jogcímhez kötöttség hiányában lényegtelen, hogy jogsérelmét milyen jogcímre alapította. Amennyiben azt sérelmezi, hogy alaptalanul állt gyanúsítás alatt, úgy igényét közhatalommal okozott immateriális sérelem megtérítése iránti kérelemként kell megítélni. Hivatkozott e körben is eseti döntésre.

Az alperes jogsértő szignalizációjával összefüggésben azt adta elő, hogy a védelembe vételi eljárás megindítása miatt is megállapítható a felelősség, mert a gyámhivatal kötelezően indított eljárásként jelölte meg az eljárást. Ezen túlmenően amennyiben a bűncselekménnyel megalapozottan gyanúsítható, úgy az alperes szignalizációs kötelezettsége a Gyvt. 17. § (2) bekezdés b) pontja szerint áll fenn, amire a gyámhatóság köteles elrendelni a hatósági eljárást.

Emiatt pedig szükséges az elégtételadás olyan módja, hogy az ítéleti rendelkezésről a IV. és V kerületi gyámhivatalok és családsegítő szolgálatok is értesüljenek.

Észrevételezte azt is, hogy miután a feleknek egymással szemben perköltség igényük nem volt, mindketten illetékmentesek, így a pernyertesség arányának megállapítása szükségtelen volt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A sérelemdíjjal összefüggésben kifejtette, hogy konkrét nem vagyoni sérelem hiányában a jogsértés bekövetkezte esetében sincs helye sérelemdíjnak. Az arra okot adó sérelemnek ugyanis olyan fokúnak kell lennie, ami kompenzációt és egyúttal magánjogi, preventív jellegű büntetést igényel. Ennek hiányában alkalmazásának nincs helye. Utalt e körben eseti döntésre és a Fővárosi Ítéltábla 1/2013. (VI. 17.) Polgári Kollégiumi véleményére.

Álláspontja szerint ezért az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor a felperes sérelemdíj iránti igényét elutasította.

A szignalizációval kapcsolatosan a Be. 63/A. § (2) bekezdése és a Gyvt. 17. § (3) bekezdése alapján arra hivatkozott, hogy az alperes, mint a jelzőrendszer tagja jogszabályi kötelezettségének tett eleget, amikor a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat ellátó hivatalt értesítette. A gyermek veszélyeztetettsége ugyanis az akkor rendelkezésre álló adatokból egyértelműen megállapítható volt. Az, hogy közvetlenül a magasabb intézkedésre jogosult szervet értesítette nem eredményezi azt, hogy a felperes személyes adataihoz illetéktelenek jutottak hozzá. Amennyiben ugyanis hatáskörrel nem rendelkező szervhez kerül a jelzés, úgy legfeljebb annak áttétele indokolt, ami a címzett mérlegelési jogosultsága.

Hivatkozott az adatkezeléssel összefüggésben az Info tv. 6. § (1) bekezdés b) pontjára is.

A jóhírnév megsértésével összefüggésben arra hivatkozott, hogy a szignalizáció során valótlán adatokat nem közölt, mert a tényállásban írtak a nyomozás adataival egyezők voltak, amelyek a tanúk vallomásait tartalmazták.

Egyebekben az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezését tartotta fenn.

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a keresetet elutasító - és fellebbezéssel támadott - döntésével egyetértett, kifejtett indokait is osztja, azokat nem ismétli meg.

A fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakkal kapcsolatosan elsődlegesen azt rögzíti, hogy a szexuális kényszerítéssel összefüggő eljárás és az elsőfokú bíróságnak a jogsértés megállapítására vonatkozó rendelkezése fellebbezés hiányában nem képezte a másodfokú eljárás részét.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság azzal a felperesi érveléssel, hogy a jogcímhez kötöttség hiányában keresetét az abban előadottaktól eltérő, más jogi alapon is el kellett volna bírálnia az elsőfokú bíróságnak. A felperes keresetlevele a Pp. 121. § (1) bekezdésében foglalt minden szempontnak megfelelt, kellően határozott volt, az egyértelműen a különböző személyiségi jogai megsértésének megállapítására irányult, így azt a bíróság még a Pp. 3. § (2) bekezdése alapján sem tekinthette volna közhatalommal okozott immateriális sérelem megtérítése iránti igénynek.

A zaklatás miatt folyamatban volt eljárásban történt gyanúsítással összefüggésben a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a jogalakalmazói tévedés önmagában - ahogyan arra az elsőfokú bíróság is rámutatott - nem eredményez automatikusan személyiségi jogsértést. Annak orvoslására elsősorban az adott eljárási rendben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek állnak. A perbeli esetben a felperes panasza végül az általa kívánt eredményre vezetett. Önmagában amiatt, hogy egy magánindítványra üldözendő bűncselekmény kapcsán vele gyanúsítást közöltek az emberi méltóságból fakadó személyiségi jogai nem sérültek. Ennek nyomán ugyanis mindössze kihallgatására került sor. Az a tény, hogy a gyanúsítottnak és a nyomozás során tanúként kihallgatott személynek eltérő eljárási jogai vannak - tekintettel arra is, hogy a gyanúsított szélesebb körű jogosítványokkal rendelkezik - nem alapozza meg a Ptk. 2:42. § szerinti védelmet. Márpedig a sértett feljelentésére indult eljárás sajátosságából adódóan a felperes kihallgatása elkerülhetetlen nyomozati cselekmény lett volna. A gyanúsított státusz önmagában, minden egyéb hivatkozási alap nélkül nem elegendő a jogsértés megállapításához, különösen akkor nem, ha a felperest közvetlenül ezen gyanúsítás előtt már egyéb, súlyosabban minősülő bűncselekménnyel is meggyanúsították.

A kiskorú veszélyeztetésével összefüggő eljárás körében a felperes ugyancsak arra alapította az elsőfokú bíróság által elutasított személyiségi jogi igényét, hogy a panaszának helyt adó másodfokú ügyészégi határozat alapján a vele közölt gyanúsítás idő előtti volt és arra, hogy utóbb a nyomozás megszüntetésre került. A fentiekben túlmenően e körben a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy ezen ügyben a nyomozás elrendelésére 2015. március 17-én került sor, megszüntetésére 2016. június 7-én. A nyomozás során a tanúk kihallgatásán túlmenően a gyermek szakértői vizsgálatára is sor került, amelyben foglaltak alapján 2015. szeptember 24-én gyanúsította meg a nyomozó hatóság a felperest. A nyomozás megszüntetésére alapvetően az ezt követően, a gyermek szülei közötti kapcsolatban beállt pozitív változás és annak a gyermekekre gyakorolt kedvező hatása miatt került sor. Ezek a körülmények kizárják, hogy az alperesi ügyészi szerv, utóbb egyébként korrigált döntése a felperes személyiségi jogait sértő lett volna. Olyan kirívó jogalkalmazási hiba, egyéb törvénysértés vagy a nyomozás kereteit meghaladó tevékenység sem a nyomozó hatóság, sem az ügyészség részéről nem érhető tetten, ami a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja szerint, a felperes személyiségi jogait sértőként lenne azonosítható.

A szignalizációval összefüggésben a felperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a felperes megkeresése nyomán a gyámhatóságnak kötelezően kellett megindítani az eljárást, ezért e körben is az alperest terheli a felelősség egy alaptalan eljárás kezdeményezése miatt. A másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a védelembe vételi eljárás a veszélyeztetett kiskorú érdekeit szolgálja. Az nem valaki ellen folyik, hanem azt hivatott eldönteni fennállnak-e olyan körülmények, amelyek a védelembe vételt indokolják. Az alperesnek akkor is jelzési kötelezettsége van, amennyiben saját eljárásában bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúját, vagy a vádemeléshez szükséges bizonyosságot nem szerzi meg, azonban észlel olyan körülményeket, amelyek egy gyermek bármiféle veszélyeztetését, súlyosabb esetben bántalmazását, súlyos elhanyagolását, ennél súlyosabb veszélyeztető magatartást jelent. A perbeli esetben a nyomozás alapján ilyen körülmények egyértelműen fennálltak, amelyet a kirendelt szakértői vélemények, a gyermek előadása, de maga a nyomozást megszüntető határozat is alátámasztott. Ebből pedig az következik, hogy az alperes jelzése mindenképpen indokolt volt,

annak alapján pedig valamilyen gyámhatósági eljárásnak, intézkedésnek be kellett következnie, függetlenül attól, hogy az alperes jelzése melyik intézkedésre jogosult szervhez érkezik. Az pedig, hogy ezen eljárás során az alperesnek a gyermekkel való kapcsolattartás helyszínéül szolgáló ingatlanába be kellett engednie a környezettanulmányt végző hatósági személyeket, életkörülményeiről, a gyermekhez fűződő kapcsolatáról be kellett számolnia, nem értelmezhető személyiségi jogi sérelemként. Arra pedig alaptalanul hivatkozott a felperes, hogy az alperes a jelzést a nyomozás megszüntetését követően küldte meg, figyelemmel arra, hogy erre 2016. május 3-án került sor, a nyomozás megszüntetésére pedig 2016. június 7-én.

A sérelemdíj körében előadott felperesi érvelést sem osztotta a másodfokú bíróság. A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint sérelemdíj a személyiségi jogában megsértett személynek az őt ért nem vagyoni sérelemért jár. A (2) bekezdés szerint a sérelemdíjra kötelezés feltételeire a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, azzal a különbséggel, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Annak mértékének megállapításakor a (3) bekezdés szerint az eset körülményeire kell tekintettel lenni, így különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására.

Mindezekre tekintettel, miután a perbeli esetben - fellebbezés hiányában - jogerősen megállapításra került, hogy az alperes a felperes gyermeke veszélyeztetésének lehetősége miatt jogszerűen tett jelzésében foglaltakkal a jóhírnevét, továbbá a magántitok és a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát megsértette, a felperes sérelemdíj iránti igényének összszerszerűségét kellett vizsgálni, azt, hogy az általa igényelt 300.000 forint mennyiben áll arányban az őt ért nem vagyoni sérelemmel.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a felperes olyan köztudomáson alapuló sérelmet nem tudott megjelölni, ami kérelmét megalapozottá teszi. Az alperes jelzésében foglaltak, amelyek körében a jóhírnév megsértése megállapításra került nem tekinthetők olyannak, amelyek jelentéstartalma valamilyen bűncselekmény elkövetésére utalna. Azok a nyomozás során beszerzett adatok leírása, melyek a csatolt iratok szerint ténylegesen rendelkezésre álltak. Azokat az alperes nem másította meg, nem ferdítette el, az abban részletezett körülményeket részben a nyomozást megszüntető határozat is alátámasztja. Az elsőfokú bíróság mindössze azért tulajdonított azoknak jogsértő jelleget, mert az abban foglalt megállapítások egy részének a felperes és ... magatartásának pozitív irányú változása miatt a jelzés megtételének időpontjában való fennálltát már nem találta igazolhatónak.

A személyes adatok kezelésével, továbbá a magántitokhoz fűződő személyiségi joga megsértésével összefüggésben a felperes ugyancsak köztudomású tényekre hivatkozott, illet azonban jelen esetben megállapítani nem lehetett. A jelzés megtételét az elsőfokú bíróság is jogszerűnek ítélte, a felpereshez kapcsolható adatok pedig kizárólag az eljárásban résztvevők számára váltak ismertté. A jelzés megtétele ezen adatok közlése nélkül nem kivitelezhető.

A felperes által e körben hivatkozott eseti döntés jelen perben nem vehető figyelembe tekintettel arra, hogy abban az eljárásban a jogsértés megállapítására és a sérelemdíj alkalmazására azért került sor, mert az adott eljárásban részt nem vevő, az eseményekről tudomással egyáltalán nem rendelkező személy szerzett tudomást a felperes egyik személyes adatáról.

A perbeli eset körülményeiből az állapítható meg, hogy a jogerősen megállapított jogsértések megállapítására lényegében formai okokból került sor. A jogsértések súlyosnak egyáltalán nem minősültek. Azok a felperes számára a külvilág szemében is észlelhető negatív változást sem életvitelében, sem pszichés állapotában nem eredményeztek. Az alperes felróhatósága nem

kimutatható. Arra egyetlen dokumentumban, egyetlen hatósághoz történő megküldésével került sor, így ismétlődő jellege nincs. Ezen túlmenően arra is figyelemmel kellett lenni, hogy a felperes maga a 300.000 forintot az általa a keresetben érvényesített számos jogsértéshez mérten jelölte meg, amelyek vonatkozásában keresete túlnyomó részében alaptalan volt. Mindezeket egybevéve a perbeli esetben sérelemdíj alkalmazása szükségtelen volt.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság a Pp. 253. (3) bekezdés alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 78. § (2) bekezdése és a 87. § (2) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy a pártfogó ügyvéd díját a másodfokú eljárásban a Magyar Állam viseli.

Az alperes költségigényt nem terjesztett elő, ezért arról határozni nem kellett.

A le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a felperes költségmentessége folytán a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § alapján határozott.

Budapest, 2018. június 27.

. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró